

DIS-Mitt Nytt

REDAKTÖRENS RUTA.

Jag, Kerstin Åkerberg är ny som redaktör för DIS-Mitt Nytt.

. Jag tar tacksamt emot idéer och tips på vad vi ska skriva om här. Vill väldigt gärna att ni skickar in trevliga, spännande släkt historier.

Maila: redaktor@dis-mitt.se

Släktforskardagarna 2025

MALMÖ

Lång resa från Sveriges mitt till den allra sydligaste delen av vårt land, Malmö, för årets släktforskarhändelse.

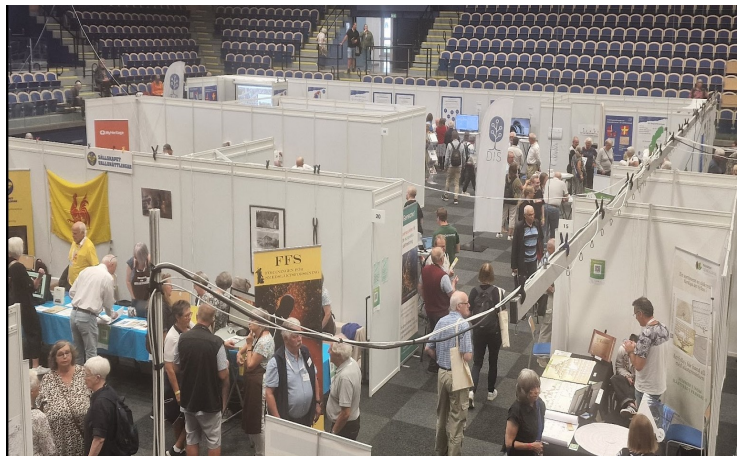
Fredagen började med stämma och middag för ombuden.

Innan själva stämman bjöds det på föredrag, bla ett föredrag om forskning om släktforskare som var väldigt intressant.

Stämman avlöpte väl. Revisorerna godkände ekonomi och revisionsberättelse. Styrelsen blev omvald och avgiften för medlemskap blev oförändrad.

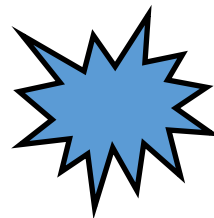

Släktforskardagarna i Malmö

På punkten övriga frågor diskuterades bla. "årsboken" lägga ner den eller inte?

Lång diskussion om Sveriges Dödbok och Begravda i Sverige.

Fredagen avslutades med den obligatoriska stämme-middagen på vackra Rådhuskällaren i centrala Malmö.

Vi blev bjudna på vacker körsång och en mycket god Laxmiddag.

Nu laddar vi om för nästa års Släktforskardagar i Västerås

Se och lär dig mer om hus och gårdars historia

Torsåker. Gamla garveriet och Kronblomshuset. I Torsåker finns hus som kan "förhöra" och berättelser som måste berättas. Det är bakgrunden till att en kulturhistorisk byfestival arrangerades.

I Torsåker finns några av de äldsta stenåldersboplatserna i Gästrikland. Redan för 8500 år sedan bodde det människor i trakten. Det var också här, på Kråknäset, man hittade Sveriges äldsta ämnesjärn.

På medeltiden fanns många hyttor i Torsåker och man var länge centrum för Gästriklands bergslag. Att vara bergsman är fint och många av bergsmännen byggde stora och vackert inredda gårdar.

I Augusti ordnades en kulturhistorisk byfestival i Torsåker. Guidade visningar hölls, där nyfikna fick se och höra om hus och gårdars historia och vilka människor som bott där.

Det var **Ingela Broström**, museipedagog på läns museet som kläckte idén från första början.

- Jag jobbade tidigare som byggnadsantikvarie i 25 år och jag kan se saker som andra inte ser. Hus kan berätta så mycket och genom att titta igenom husen kan man hitta ny kunskap, säger hon.

Texten hämtad från "Din lokaltidning" Hofors/Sandviken. Skriven av Josefin Larsson

Ingela Broström och Richard Schill från läns museet Gävleborg är två av de guider som kommer "förhöra" hus och gårdar.

Kollegan Richard Schill berättar att det finns mycket lokalhistoria här och även ett intresse kring den från byborna.

Det finns så många, gamla och fina hus och även många engagerade människor här, säger han.

Arrangemanget skedde i samarbete med Läns museet i Gävleborg, hembygdsföreningen i Torsåker, Svenska kyrkan Torsåkers församling, Torsåkers fotohistoriska sällskap, Hofors kommun, Guide och värdschap för Gästrikland samt ett flertal privata gårdsägare. Richard Schill vill lyfta fram de lokala krafterna i byn.

Det är de som kan bygden bäst, de som bor här och dem är vi beroende av. Det är här kunskapen finns. Mycket är bevarat här just för att människor är intresserade, säger han.

Samtliga visningar var kostnadsfria och biljetter kunde hämtas vid informationsstationen vid skolan. Biljetterna tog slut snabbt, tyvärr.

Utöver detta hände en hel del annat under lördagen.

På Gammelgården var det bland annat hantverksmarknad. Fotoutställning, drop-in-visningar av smide.

Kyrkan var också öppen med utställningar och hantverkare. Man kunde också delta i kyrkogårdsvandring och om man var modig ta sig en tornuppstigning.

Något annat som nog kan locka många är världspremiären av dokumentären "En doft av lin" - historien om Torsåkers linnefabrik. Bakom den står Owe Eriksson.

Det var min mormors bröder som startade linnefabriken. I år skulle bolagen fyllt 100 år, säger han och tillägger.

Jag har tänkt på att göra den här dokumentären i 40 års tid. Om de tre bondpojarna som startade aktiebolagen 1924. Linnefabriken sysselsatte hela bygden, det är en unik händelse som utspelade sig i Torsåker, att man hade en linnefabrik här.

Dokumentären visades i bygdegården.

Utbildningar och Evenemang hösten 2024

SUNDSVALL: MSF lokal öppen och DIS-Mitt finns på plats följande datum.

2024-10-02, 2024-11-06, 2024-12-04.

Alltid 13:00-21:00, Välkommen in och diskutera släktforskning.

DNA MEDELPAD

2024-09-12 18:00-21:00

2024-10-10 18:00-21:00

2024-11-14 18:00-21:00

2024-12-12 18:00-21:00

ZOOM, Länk på hemsidan

DNA JÄMTLAND

2024-09-05 18:00-21:00

2024-10-03 18:00-21:00

2024-11-07 18:00-21:00

2024-12-05 18:00-21:00

ZOOM, Länk på hemsidan

TA MIG FRÅN DETTA HELVETE

2024-09-10 18:00-19:30

Synnöve Sundell Bergman

ZOOM, Länk på hemsidan

DIS: RGD OCH SLÄKTTRIM

2024-09-25 18:00-21:00

Jan Liljesköld

Läs mer på dis.se

DIS: HANTERING AV FOTON

2024-10-23 18:00-20:00

Hans Bjernevik

Läs mer på dis.se

DIS: SKAPA EN SLÄKTBOK

2024-11-21 18:00-20:00

Lennart Magnusson

Läs mer på dis.se

EXCEL FUNKTIONEN KOPPLAT TILL DISBYT

2024-12-09 18:00-20:00

Birgitta Svedlund

ZOOM, Länk på hemsidan

DIS: HANTERING AV FOTON

2024-10-23 18:00-20:00

Hans Bjernevik

Läs mer på dis.se

Utbildningar och Evenemang hösten 2024

ÖSTERSUND—STUDIECIRKEL DNA I SLÄKTFORSKNINGEN

2024-11-27 18:00-21:00

ABF JH, Midgårdsgatan 8, 831 45 Östersund, Sweden

Studiecirkel DNA i släktforskning i samarbete med ABF

Vi går igenom grundläggande hantering av:

FTDNA onsdagen 25/9 kl. 1800-2100. Cirkelledare Lena Halvarsson

MyHeritage onsdagen 23/10 kl. 1800-2100. Cirkelledare Lena Halvarsson

Fortsättning med FTDNA och MyHeritage onsdagen 27/11 kl. 1800-2100. Cirkelledare Lena Halvarsson

Ancestry onsdagen 4/12 kl. 1800-2100. Cirkelledare Rakel Hellman-Stuguland

Välkomna med din anmälan till ABF JH –063-57 00 00 eller info.jh@abf.se eller direkt på hemsidan:

<https://www.abf.se/jamtland-harjedalen/kurs/dna-i-slaktforskning-ostersund-3776142/> senast 4 september 2024

Grundkurs (Kursstart) i Disgen i samarbete med ABF

2024-10-14 @ 18:00 - 20:30

Norra Järnvägsgatan 17, 827 31 Ljusdal, Sverige

Kursledare: **Birgitta Svedlund**

Lokal **Norra Järnvägsgatan 17, Ljusdal**

Kursstart måndag 14 oktober kl. 18.00.

Kursdagar 14, 21, 28 okt, 4, 11, 18 och 25 nov.

Studiecirkeln vänder sig till dig som redan är släktforskare.

Du har med dig egen dator.

Kurskostnad 1000:- inkl. Grundbok i Disgen.

Om du inte redan har programmet Disgen tillkommer den kostnaden.

Självklart bjuder DIS-MITT på fika.

För mer information om studiecirkeln och anmälan logga in på

Affisch finner du här:

<https://dis-mitt.se/wp-content/uploads/GrundutbLjusdal2024.pdf>

Kontakt: 026-15 93 02
er: 010-709 70 10 · annonsportal.bonniernews.se

Släkt & Vänner 13

SPF Ankaret sökte sina rötter med släktforskning

Läsartext

Tisdagen den 17 september bjöd SPF Ankaret in till två föreläsningar som ville inspirera medlemmarna till att söka sina rötter. Det var släktforskaren Ingrid Bel-frage som berättade varför hon "inte kan sluta att släktforska" och Jan Erlandsson om "Skriv ditt liv" och "Skriv din släkt."

Ingrid betonade att innan du börjar med att köpa ett släktforskarprogram eller går med i någon släktforskarförening så ta reda på om detta är något för dig! Det finns mängder med tillgängligt gratismaterial på nätet, till exempel portalen "Rötter" där man kan gå in och ställa frågor.

Då kan man på ett mindre komplicerat sätt ta reda på om detta intresserar mig, vad vill jag ha ut av släktforskningen och om jag vill gå vidare och fördjupa mig.

Ett mycket gott råd till oss SPF medlemmar.

Jan Erlandsson uppmanade oss att Skriv vårt liv. I tidningen Svenska Journalen nr 46 från 1956 fanns en tävling där läsarna, vanliga människor, kunde skriva berättelser om sitt vardagliga liv. Jans mamma nappade på idén och skrev en berättelse med rubriken "Enkel olärd småbrukarhustru" som publicerades i tidningen. När hon gick hem till sin mamma (alltså Jans mor-mor) visade hon sin dotter tävlingsbidraget och sa "denna kvinna har inte haft det för lätt..." hon visste inte att det var hennes egen dotter som skrivit berättelsen.

Att skriva bör vara roligt och lustfyllt. Poängen är inte hur man skriver utan att man skriver och att väcka intresse. För vem skriver jag? För barn och barnbarn, men kanske mest för egen del. Skrivandet är viktigast, bearbetningen av minnen

och redigeringar av texten får komma senare. Jan gav några förslag på teman: "Minnen från skolan, Tonårstiden, Köksbordet, En dag med pappa" och mycket mer.

Två roliga och intressanta föreläsningar med ett litet annorlunda perspektiv på släktforskning.

Därefter informerade Britt-Marie Kjölrsrud om att det finns platser kvar på bokenkalken och att det går bra att anmäla sig.

En mängd olika tips om resor, event, vinprovning, julmarknad, utställningar, stadsvandringar med mera finns i SPF:s app eller på vår hemsida. Så nog har vi seniorer fullt upp att roa oss med!

Nästa medlemsmöte är den 8 oktober och då får vi möta Ove Anonsen som visar reklamfilmer från Läke-rol och Ahlgrens.

Katarina Stjärnsten

Avrättade

Databas med insamlade uppgifter om 1039 st i Norden avrättade personer.

Barnhus-Sök

Databasen över barnhusbarn i Stockholm under åren 1713–1802.

LADDA NED DISBYTMATCH

DISBYT

- SÖK OCH HITTA ANOR
- PERSON- OCH FAMILJEÖVERSIKT
- BYT SLÄKTUPPGIFTER MED ANDRA

DisbytMatch

DisbytMatch ett hjälpmedel skapat i Excel för att underlätta tolkningen av dina filer från Disbytombudet. DisbytMatch har skapats för att du på ett enkelt sätt skall kunna sortera eller selektera fram andra medlemmar som också lämnat Disbytutdrag, med personer som du också släktforskar på. Till skillnad från i Disbyt visas bara personer som du är intresserad av. Det är ju alltid enklare att utgå från de anor som du har i ditt släktforskningsprogram och som även är med i ditt Disbytutdrag.

Livsöden i Norrland, sid 1

Med ångfartyget "Vestkusten" som med över 30 personer förliste 22 oktober 1913 i Vasa skärgård, var det en av största katastroferna till havs i Finland och händelsen blev mycket omskriven i landet.

Fruktansvärd sjöolycka utanför Vasa

Ångaren "Vestkusten" förlist

34 – 36 människor omkomna, därav flera Härnösands- och Sundsvallsbor

Endast en överlevare

Torsdag kväll ingick följande telegram:

Helsingfors den 23. Ångaren "Vestkusten" har i går grundstött utanför Vasa och sjunkit med man och allt.

Samtidigt kom från Härnösand följande närmare meddelande om den ohyggliga olyckan: Ångaren "Carl von Linné", kapten Aron Söderström, inkom hit i afton vid 6-tiden och medförde den enda räddade från ångfartyget "Vestkusten", kreaturshandlanden Henriksson fr. Skönsberg.

Kapten Söderström har berättat följande om olyckan: Vid utgående från Vasa i går kväll möttes ångarna "Carl von Linné" och "Vestkusten" av full storm, varför kapten Söderström kastade ankar under det "Vestkusten" fortsatte sin färd.

Då "Carl von Linné" i morse efter att ha lättat ankar just i dagbräckningen passerade det s. k. Holmbergsrevet i Vasa skärgård, varse blev två masttoppar, som stack upp ur vattnet ungefär en kilometer på sidan om farleden. Kapten Söderström stoppade ögonblickligen och sände ut en livbåt till olycksplatsen.

En person hängde i riggen; det var ovannämnde Henriksson. Han fördes i medtaget tillstånd ombord på "Carl von Linné". Han hade då hängt i riggen sedan kl. 6 i går afton.

Efter de upplysningar kapten Söderström lämnat befinna sig följande bland de omkomna: "Vestkustens" befälhavare, kapten K. G. Öhrbom från Åbo, omkring 40 år gammal och gift; förste styrmannen på "Vestkusten" jämte fru, namnen ännu obekanta; andre styrmannen Hedrén; två maskinister; sex däckskarlar; tre eldare; fem städerskor och uppapperskor samt två ryska lotsar.

Från Härnösand var bland de omkomna kreaturshandlandena E. Olsson och H. Hofström; änkefru Sofia Höijer; änkefru Alma Malmberg; kötthandlerskorna Ida Ringkvist, Anna Påhls och Beata Nordberg. Det förmodas att ännu ett par härnösandssbor befann sig ombord på "Vestkusten".

Bland omkomna sundsvallsbor kan man med bestämdhet uppgiva endast kreaturshandlerskan Lisa Berglund. Det är inte uteslutet att bland passagerarna fanns även andra sundsvallsbor. Bland de omkomna befinner sig även exportören Kuusisto från Kaskö. Sammanlagt skulle vid olyckan ha omkommit 34 eller 36 personer.

Den enda överlevande berättar om olyckan

Härnösand den 23. Rörande den hemska olyckan vid Holmbergsgrundet i Vasa skärgård har Västernorrlands Allehanda haft ett samtal med den enda räddade, kreaturshandlanden O. G. R. Henriksson från Skönsberg invid Sundsvall.

Ångaren "Vestkusten" hade efter att ha intagit last av 41 kor, 8 hästar, omkring 300 säckar havre samt en del styckegods avgått från Vasa vid 3-tiden onsdag middag med Härnösand som mål. Ett stycke ut i skärgården mötte "Vestkusten" intensiv tjocka och en svår storm. Befälhavaren, kapten G. Öhrbom, beslöt då att gå till Rönnskär för att där invänta bättre väder. Ångaren kom emellertid snart ur kursen, omkring 300—400 m. men kaptenen lodade, och båten gick med mycket sakta fart.

Plötsligt kändes en mycket kraftig stöt, och man fann att ångaren stött på en undervattensklippa. Detta skedde kl. 6 em. Ångaren lyftes emellertid genast och drogs akteröver samt började genast sjunka med aktern. Den hade nämligen fått botten uppriven, som Henriksson trodde akter om midskepps.

Passagerarna och besättningen störtade genast upp på däck, och kaptenen gav omedelbart order om utsättande av de två livräddningsbåtarna.

Den ena av dessa hade utsatts med 8—10 personer, huvudsakligen kvinnor, och man hade även fått ned den andra båten, vilken dock ännu ej lösts från förtöjningen med ångaren, då denna av en stötvåg lades över på sidan och därvid vräkte omkull den senast utsatta båten, varvid de ombordvarande kommo i vattnet. Henriksson tror att de flesta så gott som genast gått till botten.

Ombord på ångaren såg hr Henriksson vid kantringen kapten Öhrbom, de båda styrmännen, maskinisten och eldarna varjämte han själv var sysselsatt med att lösgöra båten.

Livsöden i Norrland, Sid. 2

Henriksson fick nu fatt i ångarens reling och drog sig själv efter denna till fören, där han högg sig fast i stagen till förmasten. Där klamrade sig samtidigt fast de tre eldarna. Två av dessa höll sig kvar några timmar men släppte därefter sitt tag, sedan de förklarade för Henriksson att de inte längre orkade hålla sig kvar samt bett honom bedja för sig.

Den tredje eldaren höll fast till vid 12-tiden på natten, då även han på grund av utmattning måste släppa sitt tag.

Ångaren hade under tiden sjunkit så att blott masterna och översta delen av skorstenen fanns över vattenytan. Den hade under sjunkandet rest sig på rätt köl. Henriksson lyckades nu hala sig upp på hissbomsnoken, där han sedan satt under hela natten med benen i vattnet och utsatt för de kalla störsjöarna.

Han ådrog sig därunder skador å armar och ben av de lådor och vrakgods, som emellanåt slogs mot honom.

Vid 7-tiden på morgonen varseblev Henriksson ångaren "Carl von Linné", vilken kom från Vasa på vag till Härnösand. Han ropade nu och viftade.

Från Linné hade man på långt avstånd sett masterna av "Vestkusten" och styrde ner mot vraket samt varseblev då en man hängande på förmasten. Man utsatte en båt, och Henriksson bärgades från sin farliga belägenhet och erhöll vård ombord på "Carl von Linné".

Han var vid ångarens avgång i afton från Härnösand till Sundsvall sängliggande och i medtaget tillstånd.

Henriksson berättade vidare att man befann sig omkring en timmes gång från Rönskär, då grundstötningen skedde. Något ljus från fyren hade man på grund av tjockan ej kunnat upptäcka.

Foto: okänd

Sundsvalls museum

Han vitsordade att kaptenen och det övriga befälet om-bord på "Vestkusten" gjort allt som kunde göras för att rädda de ombordvarande.

Tiden från grundstötningen tills ångaren kantrade var emellertid så kort att all räddning var omöjlig. Efter katastrofen hade Henriksson sett kaptenen ungefär 10 minuter.

Alla ombordvarande hade försetts med livbojar, och Henriksson hade själv biträtt befälet med bojarnas fastsättande. Bl. a. hade han sålunda satt två livbojar på sin svärmor fru Erika Berglund från Skönsberg.

Henriksson hade innan kantringen skedde sett den först utsatta båten strax akter om "Vestkusten", men omedelbart därefter förlo-
rade han den ur sikte. Han tar för givet att den genast gått under med de ombordvarande, till största delen kvinnor.

Kapten Öhrboms fru, som i sommar följt sin man på resorna, hade nu stannat kvar i Vasa för att resa hem till Kaskö.

I Härnösand väckte underrättelsen om "Vestkustens" undergång den största bestörtning, då man visste att ombord på densamma befann sig ett 10- tal härnösandssbor. Av dessa idkade de flesta kött-, kreaturs- och fiskhandel på Finland.

Hur många som verkligen omkommit kan ännu icke konstateras men Henriksson uppskattade de ombordvarande till 30—40, och hos ångarens kommissionär i Härnösand tror man sig kunna säga att de var 33 eller 34. Kaptenen och hela besättningen voro finnar.

Från "Vestkustens" kommissionär i Vasa har i afton vid 9-tiden ankommit ett telegram till kommissionären här vari begäres att dit skall intelegraferas namnet på den av "Carl von Linné" räddade från "Vestkusten" samt hans relation av olyckan.

Den räddade svårt medtagen

Från Sundsvall telegraferas att med ångaren "Carl von Linné", som i torsdags afton anlände dit, följde den från "Vestkusten" räddade kreaturshandlaren Henriksson.

Han var givetvis alltjämt mycket medtagen av de utståndna lidandena. Han möttes av några anförvanter och åkte med dessa till sitt hem.

Den räddade Henriksson har ännu inte fyllt 25 år och är en ovanligt kraftig och energisk man, vilket förklarar att han så länge kunnat hålla sig kvar vid masttoppen.

Vid en föregående drunkningskatastrof var han den enda överlevande, nämligen då han såsom barn jämte sju à åtta jämnåriga råkade ut för en båtolucky, varvid alla med undantag av Henriksson gick till botten.

Livsöden i Norrland, Sid 3

Den förolyckade ångaren "Vestkusten", som var hemmahörande i Kaskö, har dels under detta namn och dels under namn av Falken under en följd av år uppehållit trafik mellan Sundsvall och Härnösand samt Kaskö och på senare åren även Vasa. Ångaren "Vestkusten" var omkring 60 år gammal.

Under namnet "Falken" trafikerade den törst traden Göteborg — Lübeck. Den inköptes sedan av ett sundsvallskonsortium och gick då på traden Luleå—Sundsvall.

Den har förut varit utsatt för olyckor. Första gången den 12 november 1899, då den strax utanför Sundsvall sammanstötte med en tysk ångare. Den hade då omkring 30 passagerare och vid tillfället omkom två kreaturshandlare och en kokerska.

Sedan sjönk ångaren på finska kusten och fick då så svåra skador att den av bolaget icke ansågs böra sättas i sjödugligt skick. Vraket inköptes emellertid av kapten Öhrbom för omkring 7000 mark.

Sedan denne kostat på ångaren omkring 100 000 mark och omdöpt den till "Vestkusten", har den sedan omkring två år tillbaka gått på traden Vasa—Härnösand—Sundsvall. Det var f. ö. mot denna båt Sveabolaget för omkring en månad sedan började sitt fraktkrig.

Det anses också att detta blivit en direkt orsak till olyckan. Det tros nämligen, att ångaren nu gett sig ut i stormen för att hinna före Sveabolagets ångare "Carl von Linné".

Två lik hittade

Härnösand den 24. Enligt telegram till Västernorrlands Allehanda från Vasa ha liken av fru Malmberg och Ångkvist (skall antagligen vara fru Ringkvist), båda från Härnösand, hittats.

Då enligt den räddade Henrikssons berättelse fru Malmberg befann sig i den båt som gick fri från vraket innan kantringen skedde, synes det sålunda vara ganska visst att även denna båt gått under.

Passagerarlistan — Flera av offren funna

Härnösand den 24. På telegrafisk förfrågan hos ångaren "Vestkustens" kommissionär i Vasa grosshandlare Svanljung har Västernorrlands Allehanda erhållit följande telegram, avsänt klockan 6 i afton:

"Vestkustens" passagerare voro fruarna Sofia Höijer; Ida Ringkvist; Anna Påhls; Alma Malmberg; Beata Norberg; Lisa Berglund; herr E. Olsson; H. Hofström; G. Henriksson; Kuusisto samt tre okända. Hela besättningen med undantag av kapten Öhrboms fru medföljde.

Åtta lik äro funna nämligen restauratriken Möller; Kuusisto; Örth; Ringkvist; Malmberg, Holmström och en okänd kvinna.

Källa: Västerbottenskuriren 25 oktober 1913.

200 meter till och ångaren hade varit räddad

Platsen där ångfartyget förläste är 63°5.700' N, 20°58.500' E och nästan på dagen 50 år och två månader senare förläste fartyget "Regina" alldeles i närheten av "Vestkusten".

En sökning på den finska motsvarigheten till vårt Kungliga bibliotekets digitala samlingar över dagstidningar - digi.kansalliskirjasto.fi - ger åtskilliga träffar på "Vestkusten" men min finska är starkt begränsad, varför nedanstående utdrag är hämtad med tillstånd av verksamhetsledaren för Världsarvet i Kvarken, Kenth Nedergård, från hemsidan "Rönnskären, Vestkustens förlisningsplats".

Rönnskären, Vestkustens förlisningsplats

Det hade gått 1,5 år sedan ångaren Titanic sjönk under sin jungfrufärd. Men istället för att tuffa över Atlanten skulle passagerar- och godsångaren "Vestkusten" istället korsa Bottenhavet på sin väg från Vasa till Härnösand och Sundsvall.

Ombord fanns bara 12 passagerare, även om "Vestkusten" kunde ta 70, och en besättning om 23 man. Med ombord fanns också 41 kor och 8 hästar. Men troligen var människorna på det här fartyget minst lika rädda som passagerarna på Titanic, om inte räddare.

Livsöden i Norrland, Sid 4

Det var ett alldeles förfärligt väder just den här novemberonsdagen, med sydvästlig storm, minus 4 grader Celsius och dimma som skymde sikten.

På världens då mest trafikerade hav var dock konkurrensen om gods- och passagerarfrakten stenhård och från Vasa konkurrerade två rederier om rutten via Härnösand till Sundsvall. De båda ångfartygen "Vestkusten" och "Carl von Linné" avgick därför båda två från hamnen i Vasa samtidigt klockan 3 på onsdagseftermiddagen.

"Carl von Linné" vågade sig dock inte längre än reddan utanför hamnen, medan "Vestkusten" tuffade vidare. Men när ångaren, mycket försenad på grund av vädret, kom ut ur innerskärgården vid en 5-tiden var det redan kolmörkt, och nu skymde dessutom tjockan sikten så att man inte såg ledfyarnas lyktor.

Det ser så öppet ut på Gloppet, som den här delen av Kvarken kallas, men det förrädiska moränlandskapets högsta punkter ligger tätt och strax under ytan som otaliga undervattensgrund.

Kapten Öhrbom bestämde då att de skulle fara till Rönnskär för att vänta ut stormen vid lotsstationen där, så de saktade farten och lodade djupet med jämna mellanrum. Stämningen ombord var mycket nervös och en dam, fru Berglund, beklagade sig: - "Jag tror aldrig vi kommer hem".

En minut senare rände "Vestkusten" upp på en uppstickande klippa bara ett tjugotal meter på fel sida av en av de remmare som märkte ut det stora Holmbergsgrundet.

Hela passagerarångaren skakade när den gick upp på klippan och braketen från bottnen som revs upp var öronbedövande. Det var även skriken från de panikslagna passagerarna, hästarna och korna ombord.

Den 25-årige kreaturshandlanden Henriksson lyckades hålla sig stående på det lutande däck och hjälpte sin gråtande svärmor, fru Berglund, på med dubbla livbälten. Kapten Öhrbom ropade åt matroserna att kasta ankar för att försöka hålla kvar "Vestkusten" på grundet, för då hade fartyget en chans att hållas ovanför vattenytan, men för varje våg gled det längre ner igen.

Den första livbåten med kvinnor i sjösattes, men försvann snabbt i mörkret. Plötsligt kantrade hela skeppet kraftigt åt babordssidan och började hastigt sjunka. Den andra livbåten klämdes under fartyget.

Lika plötsligt rätade hela skeppet upp sig på rätt köl igen, och då kom en väldig störtvåg och spolade alla överbord. Men knappt hann däck och styrhytt försvinna under ytan innan skeppet nådde havsbotten på undervattensgrundet. Bara masterna och skorstenen stack upp ovanför de kraftiga vågorna.

Henriksson lyckades hålla sig fast i ett rep och tog sig fram till masten i fören, där även två eldare klamrade sig fast. En tredje eldare höll sig förtvivlat fast i skorstenen. Från grundstötning till att ångaren sjönk förflöt bara några korta minuter. De följande timmarna är svåra att beskriva i ord.

Ett efter ett tystnade de jämmer och rop på hjälp som hade hörts genom stormen. Ett par timmar efter förlisningen släppte eldaren, som hållit sig fast i skorstenen, utan ett ord taget och försvann i vågorna. Ungefär vid midnatt hade de två eldarna som höll sig fast i samma mast som Henriksson inga krafter kvar. De bad honom att be en bön för dem, sade farväl och släppte taget.

Den tjocka dimman och mörkret gjorde det omöjligt för Henriksson att se något alls. Han klamrade sig fast med blödande händer och med benen i vattnet, medan han gång på gång blev han översköld av brottsjöarna, som kylde ner honom ännu mer.

De smala masttopparna gungade våldsamt och hotades för varje våg att brytas av och slunga ut den olycksalige Henriksson ut i det upprörda, iskalla vattnet. Bråte kastades omkring i vågorna och gav Henriksson blåmärken och sår på armar och ben. Han försökte hålla värmen genom att klamrande hasa sig upp och ner för masten.

Emellanåt räckte inte kraften i händerna till, utan han bet sig fast i repen med tänderna och hängde kvar. Det snöade lätt under natten. Efter en olidligt lång tid började gryningen närma sig. Samtidigt lade sig vinden och därmed de värsta vågorna, och dimman började lättas. Ångaren "Carl von Linné", som hade ankrat i Vasa hamn under natten, fortsatte färden mot Härnösand. Utanför Holmbergsgrundet siktade de i gryningsljuset något märkligt som stack upp ur vattnet. Det var de två masterna av "Vestkusten" – och Henriksson som fortfarande hängde fast vid en av dem.

Enligt rapporteringen i dagstidningarna efteråt stod det först att Henriksson hade funnits livlös, ihjälfrusen. Men ofattbart nog hade han hållit sig vid liv i 13 timmar. Han var den ende överlevande, medan 34 personer hade omkommit i vågorna: passagerarna från Petsmo, Brändö, Östermark, Vörå, Härnösand och Sundsvall, och hela besättningen bestående av kapten K. G. Öhrbom, vars klocka hade stannat på 18:01, förste styrmannen med fru, andra styrmannen, maskinister, däckskarlar, eldare, städerskor, servitriser och köksa och dessutom två ryska lotsar. Otroligt nog var det här faktiskt andra gången under sitt liv som Henriksson var den enda överlevande i en båtolycka. Den första gången var han bara ett barn och då drunknade de andra barnen han seglat med. Eller rättare sagt så var Henriksson nu den ende överlevande människan, för en häst hade mot alla odds simmat det ungefär 10 kilometrarna till Vallgrund genom iskallt och stormpiskat hav. Inte underligt att hingsten var mycket ilsken när han hittades.

Livsöden i Norrland, Sid 5

Det här var berättelsen om den största sjöolyckan i Finland i fredstid fram tills Estonias förlisning 1994. Varje dag rör sig ännu omkring 2000 fartyg på Östersjön, men tack vare modern teknik som sonar och GPS är grundstötningar ytterst ovanliga. Och oddsden för att råka ut för olyckor, som direkt kan skyllas på undervattenslandskapet eller landhöjningen, kommer troligen också att ytterligare minska radikalt inom de närmaste årtiondena.

Ta gärna en titt på YouTube när dykare från klubben "Delfinerna" dyker vid vraket 1975.

<https://youtu.be/uEq4EZe3oVs?si=xhZyQ8428aM6rNk6>

Enligt Stockholmstidningen 27 oktober så hade skrovet påträffats 200 meter innanför en sydremmare, d.v.s. ett sjömärke och hade "Vestkusten" lyckats hålla sig flytande ett fåtal minuter, hade möjligheten funnits att rädda de ombordvarande...

Bland de omkomna som tidigare nämnts ovan och var kyrkobokförda i Härnösand var ogifta Herman Edvin Håfström, född 24 februari 1880 i Vörå; änkan Ulrika Sofia Höijer, född Backman 20 november 1859 i Korsholm, blev änka efter handlanden Erik Johansson Höijer, född 1845 i Vörå, dog 10 oktober 1909 i Härnösand. De hade barnen Bror Arvid (1899) och Emmy Sofie (1901); ogifta Beata Johansdotter Nordberg, född 7 juni 1857 i Maxmo; änkan och kreaturhandlerskan Anna Sofia Malmberg, född 2 januari 1877 i Maxmo, efterlämnade tre barn vilka flyttade till Finland 1916; änkan Anna Påhls, född Mikaelsson 20 juli 1854 i Vörå, kom till Härnösand 15 december 1912; Mats Johansson Sjödin, född 11 oktober 1844 i Vörå, dog i Härnösand 22 oktober 1913, gift med Gammal Greta Henriksdotter, född i samma socken som maken 1849. Makarna hade sönerna Emil och Frans Johan, födda i Härnösand. Dessutom de två som kanske mest intresserar ur lokalhistorisk- och släktforsningssynpunkt var Ida Vilhelmina Andersson, född 19 maj 1876 i Härnösand, gift med handlanden från Vänersborg, Knut Filip Ringqvist, född därstädes 20 december 1873, dog i Härnösand 28 januari 1922. Makarna hade tre flickor i äktenskapet. Alla nedanstående föddes och dog i Härnösand om inget annat anges:

Irma Elisabet, född 11 februari 1906, dog 29 juli 1971, bosatt på Volontärvägen 2. Gift 14 oktober 1928 med telefonreparatören Harald Emanuel Johansson, född 1 februari 1900 och dog 9 mars 1974.

Aina Ingeborg, född 1 juni 1907, dog 17 juli 1908 samt

Aina Vilhelmina, född 10 maj 1909, dog 15 september 2001, bosatt på Norra Kyrkog. 21 B. Gift 10 oktober 1936 med filaren Gerhard William Dahlberg, född 31 juli 1897, dog 16 oktober 1971, bosatt på Bondsjög. 8.

Och den enda överlevande Oskar Gideon Reinhold Henriksson (Frans), var född 31 januari 1889 i Svartvik och dog i Skönsberg, Sköns församling, 24 november 1931. Gift 24 april 1914 med Maria Johansdotter Knuts, född i Vörå 2 juli 1890, dog på Solhaga ålderdomshem i Skön 30 december 1876. Makarna hade två söner, båda födda i Sköns församling:

sågverksarbetaren Frank Börje, född 10 juni 1911, dog 6 februari 1936 på Gådeå sjukhus och

stuveriarbetaren Oskar Yngve, född 20 mars 1910, dog 26 december 1963 i Skön. Gift 30 oktober 1934 med Ragnhild Anna Kristina Selander, född 23 mars 1907 i Selånger, dog 23 april 2001 i Skön.

Till ovanstående utdrag från Västerbottenskurien finns också mer att hämta från andra tidningar men händelsen är i stort sett återgiven i sin helhet, kanske med något eller några tillägg.

Vill man fördjupa sig i denna händelse eller andra förlisningar för den delen, så finns bland annat sjömanshusen, dispaschehandlingar och domböcker vid respektive fartygs hemmahamn eller där det förläste att botanisera bland.

Med vänligaste hälsningar från medlem 51063 Tony Korpenklo

Släktforskarförbundet

Medlemsrabatt på Sveriges dödbok och Släkthistoriskt Forum

Efter sommaren är det säkert många som är ivriga att dra igång med släktforskningen igen. Vi på förbundskansliet vill därför påminna om att alla era medlemmar har 100 kronor rabatt på valfri prenumeration eller abonnemang, inklusive *Sveriges dödbok webb*.

Rabattkod för DIS-Mitt: IMIY24

Rabattkoden gäller en gång per person och är giltig till den 31/12 2024.

DIS

Videokanalen

Titta och lär dig

På videokanalen, som finns hos YouTube, kan du titta på flera olika videofilmer inom olika ämnesområden. T.ex. Disby, Disgen, DNA i släktforskningen och föredrag. Läs mer om några av filmerna på videokanalens sida.

Västerås Släktforskarklubb
arrangerar

Släktforskardagarna
—— VÄSTERÅS 2025 ——

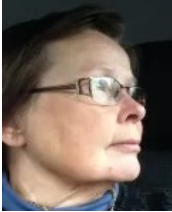
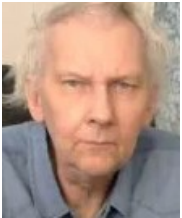
23 – 24 augusti

Tema

Med forntiden in i framtiden

DIS-Mitt styrelse 2024

Vakant Ordförande			
Ingrid Belfrage Gävle Ledamot 070-640 93 84 Ledamot_4@dis-mitt.se Vice ordförande		Kerstin Åkerberg Hofors Ledamot, Redaktör 0762 125 011 Ledamot_dis-mitt.se redaktor@dis-mitt.se	
Inger Broman Östersund Ledamot Ledamot_5@dis-mitt.se		Britta Enström Hudiksvall Ledamot, Kassör 070 518 29 10 ledamot_6@dis-mitt.se	
Ingela Broström Gävle Ledamot 073-086 13 31 ledamot_8@dis-mitt.se		Ove Njord Ledamot 070-670 06 45 Ledamot_12@dis-mitt.se	
Inger Elisson-Wigö Gävle Ledamot ledamot_10@dis-mitt.se		Tomas Sahlin Sundsvall Ledamot, Sekreterare 070-312 91 75 ledamot_7@dis-mitt.se	
Bollnäs Ledamot, webmaster ledamot_11@dis-mitt.se 070-350 63 04 OBS skiftarbete			

Välkommen att ta kontakt med någon av oss.

Dis-Mitt Nytt

DIS-Mitt Nytt utkommer 3-4 gånger om året och är DIS-Mitts medlemstidning.

Ansvarig utgivare är Vice ordförande i föreningen.

Redaktör är Kerstin Åkerberg

Maila material som du vill ha med i tidningen till

redaktor@dis-mitt.se

Vi förbehåller oss rätten att redigera insända bidrag.

TIPS

Föreningen DIS har en Youtube-kanal, här finner ni den:

<https://www.youtube.com/@ForeningenDISVideo>

Prenumerera jättegärna på kanalen,
i skrivandets stund finns där 88 videor

info@dis-mitt.se

Org.nr 889201-9814

Plusgiro 620 19 15-3

Faddrar

Namn i fet, ursiv stil innebär Fadder i XYZ-län			
Faddrar för användare av Disgen/PC Sverige (Windows)			
Namn	Postnummer	Telefon	E-post
Tony Rödin	82135 Bollnäs	070 350 63 04 i andra hand	tony.rodin@gmail.com
Bodil Orremo	83254 Frösön	070 528 18 16	bodil.orremo@gmail.com
Peter Johansson	89133 Örnsköldsvik	070 564 88 59	peter.johansson-oer@telia.com
Lennart Näslund	Helgum (Sollefteå)	076 848 01 14	ennat@hsn.nu
Hans Peter Stülten	Nynäshamn	070 782 84 91	h-p.stuelten@outlook.com
Gunnar Grönberg	Söråker	070 33 44 11	imr@telia.com
Faddrar för användare av Disgen (Linux)			
Roy Johansson	53396 Götene	0511 58020, 070 970 61 70	roykleva@gotanet.com
Faddrar för användare av MinSläkt/PC			
Lotta Sörensen	29435 Sölvesborg	076 014 12 62	lotta.1957@gmail.com
Kjell Croné	41103 Göteborg	031 159538, kvällar	kjell.crone@home.se
Annelie Lindgren Kedehag	51792 Bollebygd	033 288388, kvällar i andra hand	petared@gmail.com
Bo Svartholm	83254 Frösön	070 627 60 73	bo.svartholm@gmail.com
Faddrar för användare av Holger/PC			
Sven Olof Åkerlund	14139 Huddinge	070 511 28 47 i andra hand	aven.olof.akerlund@gmail.com
Faddrar för användare av Apple/MAC			
Gunilla Hermander	82442 Hudiksvall	0650 941 88	macnilla@telia.com
Kerstin Bjernevik	16476 Kista	08 751 16 30	kerstin.bjernevik@bredband.net
Sven Olby	72355 Västerås	021 204 94	sven.olby@telia.com
Faddrar för karthantering			
Tor-Leif Björklund	60241 Norrköping	076 813 03 87	torleif.bjorklund@telia.com
Lena Ringbrant Ekelund	Klippan	043 571 10 60	lr@telia.com
Tommy Nilsson	Eksjö	070 303 17 32	tommy@betoni.se
Supportpersoner för Genney			
Per Erik Gustafsson	Storvik	073 986 47 07	perka68@gmail.com
Supportpersoner för MinSläkt			
Urban Carlbacker	Gävle	072 211 56 11	urban@carlbacker.se
Bo Svartholm	83254 Frösön	070 627 60 73	bo.svartholm@gmail.com
Supportpersoner för DNA			
Catarina Vågberg	Hofors		catvag@telia.com
OPENRGD-Fadder			
Jan Lillieskiöld	Sundsvall	070 571 66 94	jalill5255@gmail.com

